

MER'ADAKİ SÜTTE KESİLMİŞ RAMLIÇ ERKEK KUZULARINA RALGRO İMPLANTASYONUNUN CANLI AĞIRLIK ARTIŞINA ETKİSİ

Hüseyin ERDİNÇ*
Hasan BAŞPINAR**
Erdoğan ŞENER***

ÖZET

Bu araştırma süttten kesilmiş Ramlıç erkek kuzularına implante edilen 12 mg Ralgro'nun mer'ada beslenen kuzularda canlı ağırlık artışına etkili olup olmadığını araştırmak için yapılmıştır. Araştırma 3 ay sürdürülmüştür. Araştırmada 41 ve 42 başlık iki grupta toplam 83 baş kuzu kullanılmıştır. Mer'ada beslenen kuzulara ek konsantre yem verilmiştir. Canlı ağırlık artışı bakımından kontrollara deneme grubu arasında bir fark bulunamamıştır.

SUMMARY

The Effects of The Implantation of Ralgro on Live Weight Gain at Weaning Ramlic Lambs on The Pasture

This study was conducted for dedecting the effects of im planted ralgro (12 mg) on live weight gain at weaning Ramlic lambs on the pasture. The research period was 3 months. 83 Ramlic lambs were used in two each of 41 and 42 Ramlic lambs. It was not given additional concentrated food to the pasture. There was no significant difference between control and test group based on live weight gain.

Key Words: Ramlic lamb, live weight gain, Ralgro implantation.

GİRİŞ

Hayvanlarda verimi artırıcı olarak hormonların insan sağlığı için zararlı olduğu bilindiğinden bu yana araştırmalar anabolizmalar üzerinde yoğunlaşmıştır¹.

Ralgro anabolizan maddelerden birisi olup mantarlar tarafından üretilen biyolojik bir maddedir.

* Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Bursa.

** Yrd. Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Bursa.

*** Anadolu Tarım İşletmesi Müdürlüğü Eskişehir.

Mer'ada otlamakta olan kuzulara implante edilen zeranol'un canlı ağırlık artışı v.s. etkisi ilave yem verilip verilmeyeşine göre kontrol edilmiştir. İlave yem almayan grupta zeranol implantasyonu günlük ağırlık artışını 166 gramdan 185 grama çıkarırken ilave yem alan grupta zeranol implantasyonu günlük canlı ağırlık artışını 167 gramdan 234 grama yükselterek ilave yem vermenin çok daha etkili olduğu bildirilmektedir². İki yıl sürdürülen bir başka araştırmada 25 kg ağırlığındaki kuzulara 12 mg zeranol implante edilmiş ve kuzular mer'ada otlatılmışlardır. Ayrıca mer'ya ilaveten kuzulara konsantre yem verilmesi kış artasına rastlayan kesime kadar da devam edilmiştir. Birinci yılda ve implantasyonunun ilk 8 haftasındaki günlük canlı ağırlık artışı kontrol grubunda 106 g iken zeranol implante edilenlerde 150 g olmuştur. Denemenin başlangıcından kesime kadar olan süre ise ortalama günlük canlı ağırlık artışı gruplarda 56 ve 75 g olarak hesaplanmıştır. İkinci deneme yılında ise gruplar arasında canlı ağırlık artışı bakımından bir fark saptanamamıştır³.

Emen ve süttten kesilmiş kuzularda canlı ağırlık artışının düzeltilmesine zeranol implantasyonunun etkisini araştırmak üzere yapılan iki araştırmanın birincisinde, zeranol implantasyonu emen kuzularda canlı ağırlık artışına etkili olmamıştır. Fakat kuzular 10 haftalık olduklarında tekrarlanan implantasyon önemli derecede canlı ağırlık artışını düzeltmiştir⁴. Aynı araştırmada bir başka grupta ise zeranol implante edilen kuzular 10 haftalık oldukları zaman süttten kesildiklerinde, kuzuların canlı ağırlıklarının kontrol grubuna göre önemli derecede azaldığı da bildirilmektedir. Hatta bu kuzulara tekrar zeranol implante edildiğinde de ağırlık artışında bir düzelleme olmamıştır.

Bu araştırma süttten kesilmiş ve hasat mevsimi sonu tarlalarda otlayan kuzulara ralgro implantasyonunun canlı ağırlık artışına etkisinin olup olmadığını araştırmak üzere planlanmıştır.

MATERYAL VE METOT

Eskişehir Anadolu Tarım İşletmesinde yürütülen bu deneme 17.7.1987-17.10.1987 tarihleri arasında üç ay sürdürülmüştür.

Araştırmada % 65 Rambouillet ve % 35 Dalıç genotipi taşıyan 83 baş süttten kesilmiş Ramlıç erkek kuzuları kullanılmıştır. Kuzuların 42 tanesi kontrol, 41 tanesinin de kulak derisi altına 12 mg Ralgro implante edilerek deneme grubu olarak ayrılmıştır. Deneme başlangıcında kuzular sabah aç karnına tartılarak deneme başlangıcı ağırlıkları saptanmış. Üç ay sonra da gene sabah aç karnına tartılarak deneme sonu ağırlıkları tesbit edilmiştir. İki tartım arasındaki fark üç aylık canlı ağırlık artışları olarak tesbit edilmiştir.

Mer'ada kuzulara ek yem verilmemiştir. Tamamen tarlalardan ve Mer'ada ne buldularsa onunla yetinmişlerdir.

Araştırma sonuçlarının değerlendirilmesi Dixon⁵ nun bildirdiği metoda göre istatistik analize tabi tutulmuştur.

BULGULAR

Araştırmada kullanılan Ramlıç erkek kuzularının canlı ağırlık artışlarına ilişkin ortalama değerler tablo I'de verilmiştir.

Tablo: I
Kuzularda Ortalama Canlı Ağırlık Artışları (\bar{x}) ve Standart Hataları ($s\bar{x}$)

Grup	Uygulama Başlangıcı			Uygulama Sonu			Fark		
	n	\bar{x} (kg)	$s\bar{x}$ (kg)	n	\bar{x} (kg)	$s\bar{x}$ (kg)	n	\bar{x} (kg)	$s\bar{x}$ (kg)
Kontrol	42	31.88	0.43	42	35.77	0.51	42	3.89	0.22
Ralgro (12 mg)									
İmlante Edilen	41	31.37	0.43	41	35.30	0.52	41	3.93	0.25

TARTIŞMA VE SONUÇ

Tablo I'de görüldüğü gibi kontrol grubu ile deneme grubu arasında toplam canlı ağırlık artışları bakımından istatistiksel önemli bir fark bulunamamıştır ($P > 0.05$). Bu almış olduğumuz sonuca göre RHIND ve arkadaşlarıyla² farklılık ortaya çıkmıştır. Bu araştırmacılar mer'ada otlamakta olan kuzulara implante ettikleri zeranolin ek yem verilmediği ve verildiği durumların her ikisinde de kontrole göre günlük 21 ve 67 gramlık bir fazlalık tesbit etmişlerdir. WATER-HOUSE ve arkadaşları³ ile RHIND ve arkadaşları² benzeri sonuçları bulmuşlardır. Bizim farklı bulmamızın nedeni muhtemelen mer'anın hem protein hem de enerji yönünden pek yeterli olmayışından ileri gelebilir. Çünkü araştırmanın yapıldığı Temmuz-Ekim ayları bölge mer'alarının ot bakımından hemen hemen en kıt olduğu döneme rastlamaktadır.

Ralgronun canlı ağırlık artışına etkisi hakkında kesin bir şey söyleyebilmek için kuzuların süten kesim döneminin ilkbahar başlangıcına rastladığı bir bölgede tekrarlanmasının yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

KAYNAKLAR

1. FRIESECKE, H.: Handbuch der praktischen Fütterung, DLG-Verlang Frankfurt (Main), München (1984).
2. RHIND, S.M., ZYGOYIANNIS, D., DONEY, J.M., LESLIE, I.D., HART, I.C.: Effects of zeranol implante and dietary supplement on growth rate, endocrine status ana blood metabolik levels of grawing lambs at pasture. Animal production. 39 (2): 269-276 (1984).
3. WATERHOUSE, A., MCAUSLAN, J., LAIRD, R. ve MCELLAND, T.N.: Implante for grass finished store Blackface lambs. Nutr. Abstr. and Rew. 54 (10): 545, 4239 (1984).
4. EL-KHAZRAJI, A.K., SHAREHA, A.M., HORANI, F. ve ZAIED, A.A.: The effect of zeranol on body weight fain of sucklings and early weaned barbary lambs. Nutr Abstr and Rew., 54 (12): 668, 5380 (1984).
5. DIXON, W.J., MASSEY, F.J.: Introduction to statistical analysis. Mc Grow-Hill Book Company Inc. New York, Toronto London (1957).